

WCZUJ SIĘ W KLIMAT

NIE WYPALAJ TRAW

O SZKODLIWOŚCI DLA EKOSYSTEMU BEZPRAWNYCH PRAKTYK

Zwyczaj wypalania traw jest równie stary, jak rolnictwo i rokrocznie powoływany do życia z początkiem wiosny. Faktycznie, przed laty stosowano metodę żarową polegającą właśnie na wypalaniu traw, chwastów i pozostałości po zbiorach. Choć ta forma rolnictwa odeszła już w niepamięć jako nieefektywna i szkodliwa, to upodobanie do zapraszania ognia pozostało. Pomimo apeli naukowców, ekologów i strażaków o szkodliwości tego procederu - tradycja i brak świadomości biorą górę.

„Bo tak się robiło”, „bo to poprawia stan gleby i płonów” albo po prostu dlatego, że komuś nie chciało się zgrabić na jesień. I tak płoną łąki, lasy, nieużytki, a wraz z nimi doszczętnie niszczone są warstwy najżyźniejszej próchnicznej części gleby tracą na wartości na kilka lat. Jak wskazuje Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, w wyniku wypalania traw zahamowane zostają naturalne procesy rozkładu pozostałości roślin, a to dzięki nim tworzy się najbardziej urodzajna warstwa gleby. Na jednym hektarze znajduje się około jednej tony organizmów żywych, które giną w zaledwie kilku sekundach, a bez nich gleba przestaje być żywna.

Nieprawdą jest też, że wypalanie powoduje niszczenie nasion chwastów. Te całkiem nieźle radzą sobie z ogniem, po pożarze zostaje ich spory zapas w glebie, a z racji wyniszczenia innych roślin mają sporo miejsca do zagospodarowania.

Wypalanie traw i zakrzaczeń powoduje śmierć organizmów żyjących w wierzchnich warstwach gleby. Choć często tego nie wiemy, to ich obecność wpływa na jej kondycję. W dodatku w trakcie pożarów giną małe zwierzęta. Zaproszony ogień potrafi szybko wymknąć się spod kontroli. Może przemieszczać się z prędkością biegnącego człowieka, a nawet szybciej (20 km/h – prędkość pożaru trawy, 19 km/h – średnia prędkość biegacza) – trawiąc po drodze wszystko. Zamknięte w ogniowej pułapce zwierzęta płoną żywcem. Znikają całe łańcuchy pokarmowe. Znikają rośliny, roślinożercy i drapieżcy. Znika także gleba,

bo bez organizmów żywych nadających jej wartości, przestaje spełniać swoje zadanie.

Wszystko to, co było budowane przez lata, a nawet przez dziesięciolecia ginie w okamgnieniu. Choć przyroda się zregeneruje, to będzie to długotrwały proces. Potrzeba wiele czasu na odtworzenie wartości gleby, a jeszcze więcej na powrót organizmów żywych.

Podczas wypalania traw giną także ludzie, najczęściej sami wypalacze. Zwykle bezpośrednią przyczyną zgonu jest zawał serca, udary termiczne lub zmiana kierunku wiatru, a co za tym idzie wielkości płomienia.

W dodatku dochodzi do zatrucia i tak nadmiernie zanieczyszczonej atmosfery. Pożary liczone w skali kraju w tysiącach powodują emisję niezliczonej ilości tlenków węgla oraz innych niebezpiecznych związków chemicz-

nych. A pogarszający się stan powietrza powoduje skrócenie przeciętnej długości naszego życia. Żeby wyrównać emisję dwutlenku węgla wytworzonego w pożarze 1 ha lasu, należy zalesić od 10 do 25 ha.

Zakaz wypalania traw określony został w Ustawie o ochronie przyrody oraz w Ustawie o lasach. Za wypalanie traw, zgodnie z kodeksem wykroczeń grozi nam kara nagany, aresztu lub grzywny, której wysokość może wynieść od 5 tys. do 20 tys. zł. Jeśli jednak w wyniku podpalenia trawy dojdzie do pożaru, który spowoduje zagrożenie utraty zdrowia lub życia wielu osób albo zniszczenia mienia wielkich rozmiarów, wtedy sprawca – zgodnie z zapisami Kodeksu karnego – podlega karze pozbawienia wolności nawet do 10 lat.

Nie można zapominać też,

że wypalona trawa może oznaczać brak dopłat. Oprócz wspomnianych sankcji wypalającemu grożą również dotkliwe kary, które nakładać może Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Jak informuje ARiMR: zakaz wypalania gruntów rolnych jest jednym z warunków, których rolnicy zobligowani są przestrzegać, aby móc ubiegać się o płatności bezpośrednie oraz płatności obszarowe w ramach PROW 2014-2020. W przypadku jego złamania ARiMR może nałożyć na rolnika karę finansową zmniejszającą wszystkie otrzymywane przez niego płatności o 3%. W zależności od stopnia winy może zostać ona obniżona do 1% bądź zwiększona do 5 proc. Jeszcze wyższe sankcje przewidziane są dla tych, którzy świadomie wypalają grunty rolne – muszą oni liczyć się z obniżeniem płatności nawet o 25%. Rolnik może zostać pozbawiony również całej

kwoty płatności bezpośrednich za dany rok, jeśli stwierdzone zostanie uporczywe wypalanie przez niego traw.

Trzeba także pamiętać, że pożary generują ogromne straty finansowe, na które wpływa choćby koszt przyjazdu staży pożarnych – liczony oczywiście w skali kraju. A wszystkie te pieniądze idą w powietrze, często razem z dobytkiem wielu pokoleń. Wartość strat powstałych w wyniku pożarów traw w 2019 r. wyniosła niemal 41 mln zł. Ważniejsza od pieniędzy jest obecność strażaków. Zadysponowani do akcji gaszenia pożarów traw i łąk mogą być potrzebni w innym miejscu, na przykład gdzieś, gdzie trzeba ratować ludzkie życie. Średni czas trwania akcji gaszenia pożaru trawy wynosi 54 minuty. W 2018 roku średnio strażacy wyjeżdżali do pożarów traw i nieużytków rolnych co 9 minut.

Ostatnie pełne dane dotyczące pożarów udostępnione przez Państwową Straż Pożarną dotyczą roku 2019. To wówczas doszło do 55.912 pożarów traw, co stanowiło ok. 36,4% wszystkich pożarów w kraju. Najczęściej do tego typu pożarów doszło w marcu i kwietniu (aż 31.720).

Podczas akcji ratowniczych związanych z gaszeniem pożarów traw w 2019 r. zużyto 183.412.171 litrów wody, co odpowiada pojemności 49 basenów olimpijskich.

Foto: KGPSP

Kolumnę dofinansowano ze środków
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Za treści zawarte w publikacji dofinansowanej ze środków WFOŚiGW w Katowicach

odpowiedzialność ponosi Redakcja.

WCZUJ SIĘ W KLIMAT

ŚRODKI NA TERMOMODERNIZACJĘ REMIZ

Ogłoszenie o naborze wniosków w ramach Programu „Przedsięwzięcia z zakresu ochrony powietrza wspierające działalność ochotniczych straży pożarnych”.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach ogłasza nabór wniosków na przedsięwzięcia polegające na termomodernizacji budynków, w tym z zastosowaniem OZE, z terenu województwa śląskiego w ramach Programu „Przedsięwzięcia z zakresu ochrony powietrza wspierające działalność ochotniczych straży pożarnych” dofinansowywane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w 2021 roku.

Beneficjentami środków są jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego

lub ochotnicze straże pożarne.

Dofinansowanie do 100% kosztów kwalifikowanych zadania w tym:

a) w formie dotacji do 50% kosztów kwalifikowanych, z zastrzeżeniem, że wysokość dofinansowania ze środków Funduszu dla jednego beneficjenta nie może przekroczyć 30.000 zł,

b) w formie nieumarzalnej pożyczki oprocentowanej 0,95 s.r.w., lecz nie mniej niż 3% w stosunku rocznym.

W ramach programu będą finansowane przedsięwzięcia, których koszt kwalifikowany nie przekracza 100.000 zł.

Nabór wniosków będzie odbywał się w rundach. Terminy poszczególnych rund naboru przedstawiają się następująco:

1 runda: od 15.03.2021 r. do 30.04.2021 roku

2 runda: od 01.05.2021 r. do 31.05.2021 r.

3 runda: od 01.06.2021 r. do 30.06.2021 r. lub do wyczerpania alokacji środków.

W przypadku wyczerpania alokacji w danej rundzie kolejna runda naboru nie odbędzie się. Fundusz zastrzega sobie prawo do wstrzymania naboru w trakcie rundy w przypadku wyczerpania alokacji środków przewidzianych w Programie.

Kwota alokacji do dofinansowania wynosi:

• w formie dotacji: 1.000.000 zł.

• w formie pożyczki: 2.000.000 zł.

Dopuszcza się możliwość zwiększania puli środków.

Z uwagi na sytuację epidemiczną w kraju, zaleca się nadanie wniosku pocztą lub przesyłką kurierską, o terminie wpływu decyduje data dostarczenia wniosku do Funduszu.

Wnioski wraz z załącznikami należy sporządzić na obowiązujących formularzach dostępnych na stronie internetowej Funduszu.

• Wnioski rozpatrywane będą w oparciu o Program „Przedsięwzięcia z zakresu ochrony powietrza wspierające działalność ochotniczych straży pożarnych”

Kontakt z Zespołem Ochrony Atmosfery:

Tel. 32 60 32 222, 32 60 32 289, 32 60 32 264, 32 60 32 258, 32 60 32 262, 32 60 32 259, 32 60 32 244.

Źródło: WFOŚiGW Katowice

UWAGA: NOWE ZASADY

- Wytwarzanie i używanie energii elektrycznej z mikroinstalacji fotowoltaicznych na własne potrzeby, przedział mocy 2-10 kW, inwestycje podłączone do sieci OSD, koszty kwalifikowane od dnia 1 lutego 2020 r. oraz poziom dofinansowania zależny od zakresu rzeczowego inwestycji – to zasady, które będą obowiązywały w trzeciej odsłonie programu „Mój Prąd” – zapowiada wiceprezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Paweł Mirowski. -Rozpoczęcie nowego naboru planujemy od 1 lipca br. – dodaje.

Jak zaznacza minister klimatu i środowiska Michał Kurtyka program ten jest bardzo oczekiwany przez mieszkańców Polski.

- Program „Mój Prąd” cieszy się ogromną popularnością wśród Polaków. Dzięki niemu nasz kraj przeżywa prawdziwy boom fotowoltaiczny. W ubiegłym roku w Polsce zainstalowano 2,2 GW w PV – to dwukrotnie więcej niż w 2019 r. – informuje minister Kurtyka.

- To program przyjazny dla użytkownika. Jednak w trzeciej edycji jego dotychczasowa formuła zostanie uzupełniona o dodatkowe komponenty, które pozwolą konsumować więcej wytworzonej energii przez prosumentów – wyjaśnia.

- Program „Mój Prąd” będzie finansowany ze środków unijnych z instrumentu, w którym koszty kwalifikowane stanowią wydatki poniesione w okresie od 1.02.2020 r. do 31.12.2023 r. Zatem wnioskodawcy, którzy zakupili instalację przed ogłoszeniem naboru – ale po 31.01.2020 r. – będą mogli skorzystać z dofinansowania po spełnieniu innych warunków określonych w programie. Finansowane będą projekty zakończone i podłączone do sieci OSD (Operator Systemu Dystrybucyjnego).

Przedział mocy instalacji 2-10 kW w trzeciej edycji programu będzie utrzymany.

Trwają jeszcze prace koncepcyjne Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz NFOŚiGW nad poziomem dofinansowania oraz zakresem rzeczowym inwestycji dofinansowywanych w ramach nowej odsłony programu wraz z uwzględnieniem możliwości rozszerzenia dotychczasowego zakresu programu o następujące elementy: punkty ładowania (ładowarki) do samochodów elektrycznych, inteligentne systemy zarządzania energią w domu oraz magazyny ciepła/chłodu.

- Kluczowym celem nowej odsłony programu pozostanie zwiększenie produkcji energii elektrycznej z mikroinstalacji fotowoltaicznych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, ale dodatkowo chcemy położyć nacisk na autokonsumpcję wytworzonej energii elektrycznej – mówi wiceprezes NFOŚiGW Paweł Mirowski.

Dofinansowanie z „Mojego Prądu” trafi do osób fizycznych wytwarzających energię elektryczną na własne potrzeby, które mają zawartą umowę kompleksową regulującą kwestie związane z wprowadzeniem do sieci energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji. Osoby te będą mogły skorzystać z dofinansowania na zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej i/lub dodatkowe elementy służące autokonsumpcji wytworzonej energii elektrycznej.

Szczegóły trzeciej edycji programu „Mój Prąd” wraz z przewidywanym budżetem na jego realizację zostaną podane wkrótce. Nabór planowany jest od 1 lipca do 20 grudnia 2021 r. (z możliwością przedłużenia) lub do wyczerpania alokacji środków.

Źródło: www.nfosigw.gov.pl

KOMUNIKATY

W celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się koronawirusa w trosce o wspólne bezpieczeństwo, informujemy, że Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach do odwołania pracuje zdalnie.

W związku z tym uprzejmie prosimy o kontakt z pracownikami Funduszu wyłącznie drogą mailową i pocztą tradycyjną.

Korespondencję elektroniczną prosimy kierować na następujące adresy:

• biuro@wfosigw.katowice.pl

• czystepowietrze@wfosigw.katowice.pl

• doradztwo@wfosigw.katowice.pl lub za pośrednictwem EPUAP (/wfosigw/SkrytkaESP, lub za pomocą serwisu OBYWATEL.GOV.PL)

W wyjątkowych sytuacjach prosimy o kontakt pod następującymi numerami telefonów:

Informacja ogólna: 32 60 32 200

Zespół Ochrony Przyrody, Edukacji Ekologicznej i Profilaktyki Zdrowotnej: 32 60 32 374

Zespół Analiz, Zabezpieczeń i Windykacji: 32 60 32 233

Zespół Kontroli i Umorzeń: 32 60 32 237

Zespół Ochrony Atmosfery: 32 60 32 222

Zespół Gospodarki Wodnej

i Ochrony Powierzchni Ziemi: 32 60 32 341

Zespół Wdrażania i Koordynowania Projektów POIiŚ: 32 60 32 245

Zespół Kontroli Projektów POIiŚ: 32 60 32 380

Zespół Umów: 32 60 32 231

Zespół Doradców Energetycznych - dostępni są pod telefonami komórkowymi.

Zespół ds. Programu CZYSTE POWIETRZE:

• w sprawach dot. przygotowania i rozpatrywania wniosków o dofi-

finansowanie, przygotowania umów i aneksów do umów o dofinansowanie: 32 60 32 251

• w sprawach dot. rozliczenia umów o dofinansowanie: 32 60 32 256

Zespół Finansowo-Księgowy: 32 60 32 364

Zespół Administracyjny: 32 60 32 331

Przepraszamy za wszelkie niedogodności i zapewniamy, że dokładamy wszelkich starań, aby je zminimalizować.

Za treści zawarte w publikacji dofinansowanej ze środków WFOŚiGW w Katowicach odpowiedzialność ponosi Redakcja.

Kolumnę dofinansowano ze środków
**Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Katowicach**

adres: ul. Plebiscytowa 19, 40-035 Katowice
Kancelaria / Centrala telefoniczna - tel. 32 60 32 200, fax: 32 60 32 201
e-mail: biuro@wfosigw.katowice.pl
Kancelaria (biuro podawcze) czynne w godzinach 7.30 - 15.30